

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

§. 3. De privil. Militum, quibus Regulares fruuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

12. Posset fortè distingui, (a) & dici, quòd ubi agitur de solo favore, sine ullius præjudicio, admitti debet opinio Tiraquelli & aliorum, per *can. parvulos. & can. cum itaque d. 4. de consec.* Ubi verò de præjudicio alterius, Niconit. per *cap. cum à nobis. de testib. l. jurissurandi. C. eod. & l. nam in arbitris. Cod. de arbit.* In concursu autem dictorum, & testimoniorum, ego arbitror attendendum non ad qualitatem & conditionem testium, sed ad rationem & fundamenta dictorum. Quòd si utrobique sit paritas, tunc poterit esse locus præsumptioni, & secundum illam præferendum erit dictum Nobilis, vel Religiosi, & hoc fortè solum volunt Authores in superioribus relati.
14. *Quartum.* Nobilitas, privilegiū est, quòd facilius admittitur purgatio pro Nobili infamato, quàm pro plebeio. *cap. 1. de purg. can.* In quem modum etiam facilius admitti debet pro Religioso, quàm pro Laico. *arg. can. aphros. d. 98. & cap. venerabilem. de elect.*
15. *Quintum.* Quòd Nobilis non subjicitur torturæ, nec aliis pœnis infamibus, & vilium personarum, v. g. furcæ, fustigationi &c. sed mitioribus. *l. & si excepta. C. de malef. l. divites & l. divo Marco. Cod. de quest. & l. milites. ff. eod. Barth. l. 1. C. de adv. div. jud. Et alii Juristæ in l. presbyteri Cod. de Episc. & cler. Quos sequuntur Matth. Steph. in tract. de nobilit. lib. 1. cap. 6. Brun. de iud. & tort. p. 2. qu. 3. Et Marfil in*
16. *pra. s. expedita.* In quo adæquantur Clerici & Regulares Nobilibus, per *l. cit. presbyteri.* Fallit autem in iis qui se enormitatibus inquinant, & in reis exceptorum criminum. Puta Majestatis *l. minores. & l. ex libero. C. de q. Proditionis Civitatis, seu Patriæ. l. desertorem. & l. proditores. ff. de re*
- mil. Magiæ vel veneficii. l. & si excepta. C. de malef. falsi. l. si quis decurio. eod. de falsi. Privati carceris. l. 1. eod. de privat. carcer. Et hærelis. cap. ad abolendam. de heres.*

§. III.

De Privilegiis Militum, quibus Regulares fruuntur.

SUMMARIUM.

- 1 De Militum privilegiis qui scripserint.
- 2 Milites nõ adstringuntur ad scrupulositates
- 3 Eorum facta sunt explicanda secundum simplicitatem.
- 4 Excusantur si delinquant contra ius posit. si contra naturale 6.
- 4 Omnia hæc locum habent in Clericis & Regularibus.
- 7 Milites sunt privilegiati circa facultatem standi & 9.
- 8 Item & Regulares & 9.
- 10 Miles oneratus debitis, non tenetur, nisi quantum potest.
- 11 Et non sit executio super eius arma.
- 16 Neg. super libros studiosi vel advocati.
- 14 Idem dic de breviario, Libris & Supplementis Sacra Regularium & 16. sed facta profana ibid.
- 17 Diverse personæ prohibentur militare, & similiter prohibentur admitti ad Clerum vel Religionem ibid.

Privilegia militum possunt videri apud Franc. *ca. 1. de pen. in 6. Alex. l. centurio ff. de vulg. & pupil.* Et alios qui scribunt in *l. penult. ff. ex quib. caus. ma. l. miles. de re iud. & l. stipendia. C. de execut. in iud.* Sed magis ad longum Barth. *l. neque enim ff. de testa mil.* ubi ad 22. enumerat. Ex quibus hæc Regularibus conveniunt. Primum est, quòd rigor, & scrupulositas juris illos non ligat. Bald. *lib. 1. consil. 263.* Quia ut ait libro 3 consil. 356 Arma &

(a) Vide de hoc exemplum apud Cassian. coll. 18. c. 15. Et aliud Baron. 10. 9. annal. ad an. 762. n. 6. & seq.

armorum homines amant simplicitatem; secundum quam ideo ipsorum facta debent regulari, & interpretari non secundum subtilitates juris. Unde si miles aliquid fecit contra leges, vel jus positivum. Socin. reg. 17. vult excusandum esse eo modo ac rusticum, quia nimirum non tenetur scire leges, & jura. l. 1. Codice de sur. & fact. igno. Quæ excusatio admittitur etiam in delictis, quando leges violavit putans, id sibi licuisse quod fecit, & non fuisse prohibitum secundum Alexand. lib. 3. cons. 103. Ubi ait, quod verbi gratia hoc titulo excusatur à pœna l. si quis in tantum. C. unde v. si partem suam invadit. Quæ omnia vel maximè in Regularibus locum habent, ut potè qui non modò non tenentur scire leges, sed qui insuper prohibentur illis studere. cap. non magnopere. & cap. super specula. ne cler. vel non fallit tamen ubi delinquitur contra jus naturale vel gentium quod ignorare nemini licet, ut notat Barth. l. neg. enim ff. de testa. mil. & Socin. reg. cit. 17. Et à fortiori si Clericus vel Regularis peccat contra Canones can. que ipsi. & can. nulli. d. 38. can. nulli. & can. hoc consona 25. quest. 1. can. impenali. 25. quest. 2. & Gloss. Can. Sacerdotes. 2. quest. 7.

Alterum privilegium est, quod miles potest testari, & liberè disponere de Cælestrensi peculio l. cum antiquis. C. de in off. ipsa. l. penult. eod. de mil. test. & l. 3. ff. ad 8. mand. licet autem hoc privilegium non tribuatur ita clarè, & in suis terminis regularibus, aliquid tamen ad illius similitudinem & per imitationem permittitur, nempe ut Minor ingrediens Monasterium, non obstante aetate possit donare, ut inter alios advertit Auctor notatum in jus Gall. v. Moines.

Terium. Quod miles potest testari sine solemnitatibus juris, præterire libe-

ros, aut decedere partim testatus, & partim intestatus l. 1. & 2. C. de mil. test. l. fin. eod. de inoff. testa. & l. divus. ff. de mil. testa. In quem modum posse etiam testari regularem Novitium, docent Panormit. & Butr. cap. in presentia. de probat. Barth. aurb. si qua mulier. C. de Sacros. Ecc. Cæter. par. 2. var. cap. 1. Angel v. testamentum. & Sa. eod. v. de praxi tamen ego satis dubito in hac parte.

Quartum. Quod miles condemnatus pro debito, eatenus tantum solvere tenetur quatenus potest. can. studeat. d. 50. cap. si propter tua de refer. in 6. l. stipendia Codicis de execut. rei indic. & l. miles. Cod. de re judic. ubi Gloss. & Doctores. Adeò ut non possit fieri executio super ejus arma, vel stipendia. l. stipendia & l. spes eorum. Cod. que res pign. In què modum nò potest fieri executio super res sacras Clericorum vel Regularium. l. si momento. eod. Imò neque super fructus beneficiorum, vel Monasteriorum ipsorum cap. fin. de vit. & bon. cler. Imol. & Panor. cap. tub. de prob. Nisi semper ipsis relinquatur tantum, quantum opus est, ne egeant, at notat Nald. v. miles. num. 6.

Multòque minùs cogi possunt bonis cedere. cap. Odoaldus. de solut. Aut incarcerationi pro debitis l. si Ecclesia. & seq. C. de ep. 14. & cler. An verò possit fieri executio super illorum vestes, aut profanam suppellectilem, varia sunt locorum consuetudines. Et putant aliqui, quod non per notata ab Aretin. cons. 45. & Tusch. v. libri. concl. 350. Ubi per proportionem ad dicta de armis militis, quod super ea non datur executio, affirmant, nec etiam dari super libros studiosi vel advocati, quia sunt illorum arma, uti & aliquando ordinatum fuit in Francia, in statutis Philippi Pulchri, & Blefensibus ar. 28. Et secundum hoc pronunciatum Parisiis, ut refert

fert Papon. titul. de execut. arrest. 5. Verum ego

- Respondeo. Brevarium, libros chorales, aut etiam de Bibliotheca bene posse dici arma Religiosi, atque ideo quoad talia eodem privilegio debere frui quo milites, vel studiosus: sed hoc non potest extendi ad aliam suppellestem profanam Monasterii, sicut non extenditur ad aliam suppellestem studioli, à libris.
- 17 Quantum Privileg. est, quòd sicut servi prohibentur admitti ad militiam. l. ab omni. & l. super servis. Cod. qui mil. poss. lib. 12. Aut deniq; qui in fraudem civilium munerum veniunt. l. non tantum. eod. qui mil. poss. Sic ab ingressu Religionis arcentur eodem jure Servi, Criminosi, Conjugati. Ære alieno, vel ad ratiocinia obligati, vel qui ad declinandum forum, petunt se recipi. arg. can. nullus Episcoporum. d. 44. can. 7. & seq. d. 54. & tit. de serv. non ordin. Circa quod extant speciales constitutiones Sixti V. Greg. XIV. & Clem. VIII. Quae videri possunt apud Mirand. in man. 10. 1. quest. 21. a. 2. Portel. v. novitius. Quarant. Tambur. Peyrin. Roder. & alios litterarum Apostolicarum collectores.

§. IV.

De Privilegiis Pauperum, quibus Regulares fruuntur.

SUMMARIUM.

- 1 Pauperum varia privilegia, & à variis tractata.
- 2 Pauper potest in prima instantia, citare partem ad curiam Principis. diversis Regularibus idem concessum. 3.
- 4 Pauperum cause ante alias discutiendae.
- 5 Gratis. Et gratis etiam ab advocatis defendendae. 6.
- 7 Index tenetur pauperi providere de avvocato.
- 8 Non valenti producere testes subvenire.

9 Appellanti gratis acta exhibere.

- 10 Pauper excusatur à lapsu sat alium appellantis.
- 11 Item à restitutione fructuum, & impensarum.
- 12 Regularibus hæc omnia competunt de jure, sicut de facto.
- 13 Index tenetur mittere ad pauperem pro testimonio.
- 14 Item & ad Religiosum ibidem & quare.
- 15 Pauperes tenent locum fisci. Item Religiosi ibi. Legatum factum pauperi reputatur in causam piam, & gaudet privilegio causa piam.
- 16 Item & factum Religiosis. ibid.
- 17 Privilegia cause pie, quæ.

Amerat ad 30. privilegia pro pauperibus. Et qui scribunt super leges Neapolit. ad 44. Quorum nonnulla tanguntur à Gloss. in extr. Joan. 22. cum ad sacrosanctæ. de sent. exc. v. paupertati. Et à Felin. in cap. si quis testium de testib. Et hæc convenire Regularibus secundum quod sunt ipsis adaptabilia, affirmat Alexand. lib. 4. cons. 104. Et Cancr. intractandus.

Primum horum est, quòd potest pauper suam partem in jus vocare, etiam in prima instantia ad curiam Principis, omissis intermediis iudiciis, ut docet Cancr. 2. p. var. cap. 2. Quoad Regulares autem: diversa super hoc facta sunt declarationes, in singulis ferè Provinciis, nam in Catalaunia v. g. permittuntur omnes Regulares hoc privilegio uti, excepto, quòd non liberantur ab expensis, ut refert Cancr. cit. In Hispania hoc item conceditur indiscriminatim omnibus Regularibus sexus faminei, virilis verò non nisi mendicantibus, ut post Covarr. & Cabedo refert Sanch. in sum. lib. 7. cap. 31. num. 26. In Gallia autem antiquo jure id fuit concessum Monasteriis, quæ sunt foundationis regalis, recentiori verò, & ex gratia Ludovic. XIII. omnibus